

Försvarmaktens interna bestämmelser om spärrning, blockering och förstöring;

beslutade den 9 december 2016.

Försvarmakten föreskriver följande.

Inledande bestämmelse

1 § I dessa bestämmelser finns föreskrifter avseende planläggning, förberedande åtgärder samt genomförande i fråga om spärrning, blockering och förstöring av fasta installationer som huvudsakligen används för transportområdet.

Föreskrifterna i 13–19 §§, om genomförande av blockering och förstöring, ska tillämpas enbart om 5–10 §§ lagen (1992:1402) om undanförsel och förstöring har satts i tillämpning då Sverige är i krig eller enligt särskilt regeringsbeslut.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

1. *fasta installationer som huvudsakligen används för transportområdet:*
  - a. *järnvägsanläggning:* bana, bro, tunnel eller liknande byggnadsverk,
  - b. *luftfartsanläggning:* infrastrukturen för lufttransporter,
  - c. *sjöfartsanläggning:* infrastrukturen för sjötransporter,
  - d. *väganläggning:* väg och gata innefattande bro, tunnel eller liknande,

2. *spärrning:* åtgärder som syftar till att tillfälligt hindra en angripare att använda järnvägs-, luftfarts-, sjöfarts- eller väganläggningar exempelvis genom att flyttbara hinder ställs ut, eller att stridsvagnsminor utan röjningsskydd nyttjas,

3. *blockering*: åtgärder som syftar till att under begränsad tid hindra en angripare att använda järnvägs-, luftfarts-, sjöfarts- eller väganläggningar exempelvis genom att svåröjda hinder skapas eller genom att väsentliga delar av anläggningen demonteras, eller genom att hamnminor och stridsvagnsminor med röjningsskydd nyttjas,
4. *förstöring*: åtgärder som syftar till att under lång tid hindra en angripare att använda järnvägs-, luftfarts-, sjöfarts- eller väganläggningar exempelvis genom att anläggningen sprängs, bränns eller raseras.

Planläggning och förberedande åtgärder

3 § Försvarmaktens insatschef, eller den som insatschefen utser, får planlägga och genomföra förberedelser för spärrning, blockering och förstöring.

4 § I planläggningen av blockering och förstöring ska ingå att fastställa vilka beslut om blockering och förstöring som kan få allvarliga konsekvenser för stora delar av landet.

5 § Planläggningen av blockering och förstöring ska i enlighet med 9 § förordningen (1993:243) om undanförelse och förstöring ske efter hörande av berörda myndigheter. Planläggning för blockering och förstöring som kan få allvarliga konsekvenser för stora delar av landet ska vidare ske efter hörande av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

6 § Länsstyrelsen ska beredas möjlighet att delta i planläggning för blockering och förstöring av egendom som är belägen inom det egna länet.

7 § Om Försvarmakten behöver involvera ägaren eller innehavaren av en egendom i planläggningen eller andra förberedelser för blockering eller förstöring ska Försvarmakten, i enlighet med 11 § förordningen (1993:243) om undanförelse och förstöring, vända sig till länsstyrelsen i det län där egendomen finns med en hemställan om ett föreläggande om detta till ägaren eller innehavaren.

Insatschefen, eller den som enligt 3 § har bemyndigats av insatschefen att planlägga för blockering och förstöring, får göra en sådan hemställan till länsstyrelsen.

---

8 § Järnvägs-, luftfarts-, sjöfarts- eller väganläggningar som planläggs för blockering eller förstöring indelas i tre klasser.

Försvarmaktens insatschef fastställer vilka anläggningar som ska hänföras till klass 1 och 2.

Regional chef fastställer vilka anläggningar som ska hänföras till klass 3.

9 § I planläggningen och de förberedande åtgärderna avseende anläggningar som tillhör klass 1 ska:

1. fullständiga planer finnas för genomförande av spärrning, blockering eller förstöring,
2. förnödenheter för genomförande vara avdelade och upplagda objektsvis och ordnade för snabb utlämning så nära användningsplatsen som möjligt samt transportplan finnas, och
3. personal för genomförande vara avdelad och övad i fred.

10 § I planläggningen och de förberedande åtgärderna avseende anläggningar som tillhör klass 2 ska:

1. fullständiga planer finnas för genomförande av spärrning, blockering eller förstöring, och
2. förnödenheter för genomförande vara avdelade.

11 § I planläggningen och de förberedande åtgärderna avseende anläggningar som tillhör klass 3 ska:

1. en översiktlig plan finnas för genomförande av spärrning, blockering eller förstöring, och
2. förnödenheter för genomförande om möjligt vara avdelade.

12 § Förstörringsanordningar, i form av till exempel sprängkammare, kan byggas in i anläggning enligt särskild överenskommelse mellan Försvarmakten och ägare eller innehavare av anläggningen. Försvarmakten kan även hemställa om ett föreläggande från länsstyrelsen i enlighet med 7 §.

Beslut och genomförande

13 § Försvarsmaktens insatschef, eller den som insatschefen utser, får besluta om spärning, blockering och förstöring.

Är situationen sådan att Försvarsmaktens insatschefs beslut eller bemyndigande om spärning, blockering eller förstöring inte är praktiskt möjligt att inhämta eller inte kan inväntas, får lägst bataljonchef, eller motsvarande, ändå besluta om spärning, blockering och förstöring.

14 § Beslut om blockering och förstöring ska, i enlighet med 9 § förordningen (1993:243) om undanförsel och förstöring, om möjligt fattas efter hörande av berörda myndigheter. Länsstyrelsen i det län där egendomen finns ska underrättas om beslutet.

15 § Beslut om blockering och förstöring som kan få allvarliga följder för stora delar av landet ska, i enlighet med 12 § andra stycket förordningen (1993:243) om undanförsel och förstöring, fattas efter hörande av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

16 § Om beslutet om blockering eller förstöring har fattats utan hörande av berörda myndigheter, ska dessa snarast möjligt underrättas om beslutet.

17 § Den som fattat beslut om spärning ska, om möjligt och lämpligt, tillse att länsstyrelsen i det län där egendomen finns underrättas om beslutet.

18 § Den som fattat beslut om förstöring av egendom ska tillse att egendomens ägare eller innehavare underrättas snarast möjligt efter att egendomen har blivit förstörd.

19 § Vid beslut om blockering eller förstöring får, i enlighet med 10 § lagen (1992:1402) om undanförsel och förstöring, markområden, byggnader, transportmedel, materiel eller annat som behövs tas i anspråk för att beslutet ska kunna verkställas. Därvid ska bestämmelserna i förfogandela-

---

gen (1978:262) tillämpas. Den som fattat beslut om blockering eller förstöring får även besluta om förfogande enligt 10 § lagen (1992:1402) om undanförelse och förstöring.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2017.

Micael Bydén

Carin Bratt